

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za izposojništvo 60 Din. — Posla-
mezna številka 1 Din. — V vsakem številu vsebuje vsaka drobna vrtica ali nje prostor 10 Din. — Izdaja vsake urede ob 6 kintraj. — Spis in dopis naj se pošilja Uredništvu „Domoljuba“, naročnika,
reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Naši kandidati v ljubljanski oblasti.

Naša Slovenska ljudska stranka se zaveda, da je res zastopnica ljudstva, ki danes vsled skrajno krivičnega in docela ne-
sposobnega, koruptnega centralizma trpi veliko gospodarsko škodo. In kot zastop-
nica tega ljudstva je SLS poklicana, da vsaj v mejah, ki jih dovoljuje ta centralistična
Žerjavova in Pucljeva ustava, poskusi vse, kar se da narediti za ublažitev te gospo-
darske bede.

Oblastvene skupščine, ki so nekakšna senca nekdanjih tako delavnih deželnih
zborov, bodo vsaj nekoliko možnosti nu-
dile, da bo ljudstvo samo moglo prijeti za gospodarski voz, ki ga je centralizem tako
globoko zavozil v blato, in da ga skuša malo zopet dvigniti. Res je, da se toliko ne
bo moglo delati kot nekdanj, ker ni financ in ni postavodajne moči — nad vsako od-
redbo oblastvene skupščine bo lahko po-
segel centralizem s svojo uničevalno roko — toda vsaj nekaj bodo mogli narediti
možje, ki bodo res imeli voljo in sposob-
nost za to.

SLS se je tega živo zavedala ter je postavila potom svojih zaupnikov za kan-
didate može, ki so bili vsi še več ali manj v šoli pokojnih: dr. Kreka, dr. Žitnika,
dr. Lampeta, Povšeta itd. Ti kandidati nam jamčijo, da bodo iz oblastvenih skupščin
naredili vse, kar bo pač v meji centralistič-
ne ustave mogoče.

Najusodnejša napaka bi bila, ko bi se ljudstvo zopet pustilo zapeljati po žerjavov-
cih in samostojnejih, kot se je pustilo pri
volitvah v ustavotvorno skupščino. Dotična
ogromna napaka, pred katero smo takrat
tako svarili, nas je do danes stala že sto-
tine milijonov slovenskega denarja.

Tudi sedaj imajo zlasti žerjavovci na-
men oblastveno skupščino tako zelo usu-
njiti centralizmu, da bo čisto nesposobna
za vsako delo. Zakaj žerjavovcem je cen-
tralizem več kot verska resnica in vsemu,
kar bi moglo zmanjšati moč centralizma,
napovedujejo boj na nož. Tako bi tudi iz
oblastvene skupščine kmalu napravili dru-
štvo centralističnih pomagačev.

Slovensko ljudstvo je danes zopet po-
stavljen na križišče dveh popolnoma si
nasprotnih poti — ali na levo še bolj pod
jarm centralizma — ali na desno čim bolj
proč od centralizma.

Brežice.

KANDIDATI:

Podvinski Frane, posestnik, Blatno, Globoko
pri Brežicah.
Tratnik Jožef, župnik, Rajhenburg ob Savi.
Dr. Jesenko Rok, odvetnik v Sevnici ob Savi.

NAMESTNIKI:

Urek Ivan, posestnik, Globoko 19 pri Bre-
žicah.
Škerbec Anton, posestnik, Videm ob Savi.
Kozine Martin, posestnik, Prešnaloka pri Sev-
nici ob Savi.

Črnomelj.

KANDIDATI:

Josip Nemanič, posestnik, Zelebej 9 pri
Metliki.
Evgen Jare, profesor, Ljubljana, Zarnikova
ulica 19.

NAMESTNIKI:

Josip Mihelič, ml. posestnik, Vavpčja vas 3,
Semič.
Ivan Mihelič, trgovec, Stari trg 19 ob Kolpi.

Kamnik.

KANDIDATI:

Ivan Mazovec, profesor, Ljubljana, Komen-
skega ulica 10.
Jožef Poznič, posestnik, Gradišče 16 pri Lu-
kovici.
Ferdinand Novak, posestnik, Vrhpolje 25 pri
Kamniku.

NAMESTNIKI:

Dr. Karel Capuder, profesor, Ljubljana, Fran-
čiškanska ulica.
Anton Cerar, župan in posestnik, Moravče
šte. 26.
Gregor Repanšek, župan, Homec.

Kranj.

KANDIDATI:

Dr. Joža Basaj, ravnatelj Zadrugne zveze v
Ljubljani, Dunajska cesta 38.
Anton Umnik, posestnik, Senčur 20, pri
Kranju.
Lovro Planina, dežnikar in posestnik, Škofja
Loka 97.

POROČNI PRISTANI F. ČUDEN PREŠERNOVA ULICA 1

Ivan Majeršič, delavec, Tržišče 210.
Frane Uršič, posestnik in župan, Hotavlje.

NAMESTNIKI:

Andrej Murnik, posestnik in župan, Cerklje 17
pri Kranju.
Dr. Igo Šilar, odvetnik, Kranj.
Josip Burgar, posestnik in župan, Hraše 20.
Andrej Markič, ključavničarski mojster, Tržišče
št. 77.
Henrik Bevk, delavec, Škofja Loka, Karlovec
šte. 15.

Kočevje.

KANDIDATI:

Anton Skubie, dekan, Ribnica.
Evgen Jare, profesor, Ljubljana, Zarnikova
ulica 19.
Jožef Strnad, posestnik in župan, Podgorica 8,
Dobropolje.
Alojzij Peterlin, učitelj, Kočevje.

NAMESTNIKI:

Frane Stupica, župan, Sodražica.
Janez Jelenc, posestnik, Velike Lašče.
Anton Pogorelec, posestnik in župan, Struge.
Ivan Jakopič, državni namestnik v p., Ko-
čevje 276.

Krško.

KANDIDATI:

Dr. Anton Milavec, zasebni uradnik, Ljublja-
na, Dunajska cesta 38.
Frane Kobal, posestnik in župan, Gabrijele 21
pri Trzinu.
Matej Tomazin, kaplan, Cerklje ob Krki.
Ivan Colarič, posestnik in župan, Orehovec 21
pri Kostanjevici.
Anton Pogačnik, župan, Radeče pri Zidanem
mostu.

NAMESTNIKI:

Frane Gabrovšek, tajnik SLS, Ljubljana, Mi-
klošičeva cesta 7.
Frane Vide, posestnika sin, Zvabovo 1 pri
St. Jerneju.
Franc Arh, posestnik in mizar, Leskovec 100.
Hinko Medved, posestnik in gostilničar, St.
Jurij pod Kumom 50.
Ivan Vrtačnik, posestnik, St. Jurij pod Ku-
mom 44.

Laško.**KANDIDATI:**

Zmave Jože, katehet v Trbovljah.
Deželak Matevž, posestnik, Lože pri Rimskih
Toplicah.
Križnik Filip, rudar, Loke pri Trbovljah.

NAMESTNIKI:

Terseglav Frane, urednik v Ljubljani.
Hrastnik Miha, kmet, Brstnik pri Laškem.
Arnšek Janko, krojaški mojster, Hrastnik.

Litija.**KANDIDATI:**

Hinko Lebingger, župan, Litija.
Jožef Erjavec, župan, Draga pri Višnji gori.
Ivan Lovrač, posestnik, Podlipovica, p. Medi-
ja-Llake.
Alojzij Kutnar, župan in posestnik, Zaboršt 3,
Št. Vid pri Stični.

NAMESTNIKI:

Ivan Avsenek, poslovodja, Ljubljana, Miklo-
šičeva cesta 7.
Rudolf Berčon, posestnik, Javorje 29.
Jožef Mestnik, posestnik, Stična 22.
Josip Pavli, posestnik, Moravče 9.

Ljubljanska okolica.**KANDIDATI:**

Josip Gostinčar, zasebni uradnik, Vižmarje,
p. Št. Vid nad Ljubljano.
Josip Brenčič, posestnik, Vrhnika 211.
Peter Hauptmann, župnik, Dobrova.
Dr. Anton Breceelj, zdravnik, Ljubljana, Emon-
ska cesta št. 20.
Josip Perme, župan in posestnik, Ponova
vas 27, Št. Jurij pri Grosupljem.
Ivan Pire, posestnik in sodar, Dravljje 99, p.
Št. Vid nad Ljubljano.
Ivan Čebašek, posestnik in župan, Črnuče 37,
p. Ježica pri Ljubljani.

NAMESTNIKI:

Anton Jeriha, vratar, Studenec 23, D. M. Polje.
Matevž Moder, posestnik in župan, Videm 5,
Dol pri Ljubljani.
Ivan Bastič, posestnik in župan, Ljubogojna 12,
Horjul.
Frane Zavodnik, mizar, Olinica 1, Št. Vid nad
Ljubljano.
Josip Mehle, posestnik, Paradišče 1 pri Gro-
supljem.
Anton Lajovec, poduradnik, D. M. v Polju 2.
Frane Karpe, posestnik, Moste 28 pri Ljubljani

Logatec.**KANDIDATI:**

Dr. Marko Natlačen, odvetnik, Ljubljana, Ciril
Metodova ulica št. 18.
Gabrijel Oblak, župan, Dolnji Logatec 38.
Ludvik Kržič, župan, Nadlesk 20, Stari trg pri
Ložu.

NAMESTNIKI:

Dr. Anton Milavec, uradnik, Ljubljana, Du-
najska cesta 38.
Andrej Ziberl, župan in posestnik, Planina pri
Rakeku 190.
Ivan Lavrič, trgovec, Cerkljica 168.

Novo mesto.**KANDIDATI:**

Dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu.
Josip Kastelic, župan in posestnik, Žužemberk
Ignacij Pever, posestnik, Škovec 3 pri Vel.
Loki.
Ivan Pezdire, posestnik, Dol. Sušice 5, p.
Toplice.
Frane Gabrovšek, tajnik SLS, Ljubljana, Mi-
klošičeva cesta 7.

NAMESTNIKI:

Ignacij Košak, posestnik, Gabrovka 7 pri Za-
gradu.
Peter Mrak, železniški podnradnik, Novo
mesto.
Anton Golob, župan, posestnik, Selo 8 pri
Mirni.
Frane Keželj, posestnik, Mačkovec pri Žužem-
berku.
Alojzij Hrovat, mizar in posestnik, Petane 7
pri Novem mestu.

Radovljica.**KANDIDATI:**

Jakob Jan, posestnik, Podhom 10 pri Gorjah.
Peter Arnež, tovarniški delavec, Sava 151 pri
Jesenicah, p. Jesenice-Fužine.
Josip Lavtižar, posestnik in župan, Kranjska
gora 27.

NAMESTNIKI:

Frane Mavrič, posestnik in župan, Bohinjska
Bistrica.
Matija Mikelj, posestnik, Kamna gorica 4.
Anton Avsenek, posestnik, Vrhnje 1 pri Ra-
dovljici.

Radičevstvo in dražbeni boben.

V Sloveniji splošno tožimo o previsokih davkih, o pomanjkanju denarja in o splošnem obubožanju ljudstva. Rubežni niso na dnevnem redu le v mestu, ampak skoraj še bolj na deželi, kjer bo menda že težko najti človeka, ki bi še ne bil rubljen. Rubežen se je pri nas že čisto udomačila in dasi je ista pred koncem vojne veljala za največjo sramoto, se ji je ljudstvo že tako privadilo, da niti več sramu ne zardeva (pač pa ogorčenja), ko toži o svoji bedi in plačilni nezmožnosti.

Prostovoljno je na deželi naprodaj takorekoč vsako posestvo in prisilne dražbe niso prav nič redkega več, četudi je stranka, ki hoče veljati za kmetstvo — na vladi.

A še mnogo žalostneje izgleda v radičevski obljubljeni deželi, kjer se je kmetom obljubljalo raj, resnično pa kmet živi v pravem — peklu, četudi je »seljačka« radičevska stranka na vladi.

V »Mejic, neodvisnem in nestrankskem, zagrebškem kmetijskem listu z dne 30. novembra t. l. čitamo take vrstice, da se nam jeziijo lasje. Ta list navaja, da je v področju Hrvatske in Slavonije toliko sodnih posestnih dražb, da če bo šlo tako naprej, bo prav kmalu prihajalo vsak dan po sto in več kmetij na boben (sedaj jih gre glasom uradnega lista dnevno preko

50). List pravi, da se tedaj ne bo moglo govoriti o strašni gospodarski krizi, nego le o neizbežnem propadu kmetstva.

Del članka omenjenega lista priobčujemo v prevodu:

»To je strašna slika, to je strašen pogled v bodočnost, to je strašen gospodarski, socialni in politični propad. A državna vlada, ki je s svojo czkosereno, kratkovidno in diletantsko politiko, s svojim strankarskim politikanstvom glavni krivec te nesreče in pogube, ta državna vlada se še danes izgublja v strankarskem podtikanju in da dokaže popolno svojo nesposobnost, rešuje sedanjega gospodarsko krizo s Krajačevimi (radičevski minister) podlistki o šminkanju ustnic, z umazanijami glede prodaje in zamenjave gozdov in s »sporazumnim« šikaniranjem in »reduciranjem« upravnega aparata, — vse to s pretkana glupimi frazami o »varčevanju« itd.

Vidimo to trkljanje proti prepadu, ali vendar še od nikjer ne vidimo resne skrbljivosti, resnega razumevanja položaja, niti resnih poizkusov, da bi se vsaj v zadnjem trenutku rešilo, kar se še rešiti da. Vidimo samo, da naši oblastniki in tisti drugi osrečevalci ljudstva, ki se rinejo v vrste oblastnikov, drug drugemu podtikajo, da se briga samo za svoja strankarska vprašanja in da še vedno gloda ono, že davno oglodano kot »narodnost«, »narodna zavednost«, »narodno jedinstvo«, »narodni sporazum« itd. itd.

Toda narod? Kmetске množice? Več! Na še čaka, vsa v skrbeh. Manjši del pa je že upognil hrbet in drži v rokah klub ter ga proži pred vsakogar, od kogar pričakuje kake pomoči. En del je že danes borben obupanec. Toda vrste teh so vedno večje...! Ali naj se čaka in dovoli, da ti rešujejo našo gospodarsko krizo?

Ako bo šlo to tako dalje in ko bodo začele »Narodne Novine« (hrvatski uradni list, op. ured.) objavljati vsak dan po sto dražb kmetijskih nepremičnin, tedaj bodo brez posebnega signala začele neorganizirane mase obupancev reševati našo gospodarsko krizo.

»Bog nas varuj radičevskih nebes, pravimo mi, »Samo visoka politika in zopet politika, ljudstvo pa poginja.« Gospodje samostojneži, voditelji radičevske Slovenske kmetске stranke, oglejte si »srečo«, ki jo imajo danes hrvatski kmetje od svojih mogočnikov. Tudi pri nas približno eno leto že prav pridno poje boben in kmetje izganja z rodne grude!

Prepričajte se o trpežnosti

vrvarskih izdelkov
iz prve kranjske vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

in pri podružnicah Maribor, Vetrinjske 20 ter Kamnik, Selna 4

MANJŠE POSESTVO kupi ali vzame v najem invalid-poplavljenec. — Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod: »Malo posestvo« štev. 8478.

VAJENCA ZA SODARSKO OBRT

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in pitju FRAN REPIČ, sodar, Ljubljana, Trnovo. Če male vajeni tej stroki imajo prednost. Ponudbe na naslov:

Kaj imate od njih?

Letošnje leto so zadele naše kraje v Sloveniji silovite vremenske neizgode, ki so nekaterim krajem prizadejale izredno veliko škodo, druge so pa celo gospodarsko popolnoma uničile. V nekaterih krajih je toča pobila vse poljske pridelke. Kmetom ni ostalo nič. S strahom so gledali na ruševinah svojega truda v bodočnost. Edina nada jim je bila, da bo država priskočila na pomoč in kolikortoliko pomagala iz bednega stanja. Še grozovitejša kakor toča so v letošnjem letu gospodarile povodnji. Rušile so mostove, nanosile peska in kamenja na rodovitna polja, odnašale hiše in gospodarska poslopja, zahtevale človeške žrtve. Z eno besedo: posledice so postale naravnost uničujoče in treba bi bila milijonskih zneskov, da bi se to vsaj nekoliko popravilo in ljudem omogočilo, da bi mogli živeti zopet redno gospodarsko življenje.

V vseh takih prilikah je dolžnost državnih vlad, da priskočijo z znatnimi podporami prizadetemu prebivalstvu na pomoč. Ne samo dolžnost je to, ampak tudi splošna navada v vseh državah na svetu je, da vlade hitro pomagajo v denarju in tudi z življenjskimi potrebščinami. Vlode se takoj prizadevajo, da pripravijo tudi potrebna denarna sredstva, da se more začeti s pripravljalnimi deli in da se s tem v bodoče preprečijo še večje nesreče. Tako je navada in običaj po vsem svetu, edino izjemo na celim svetu dela menda naša slavna vlada, ki jo dva »slavna« predstavitelja te vlade g. Pucelj in hrvatski g. Radić, nazivata poleg tega še kmetisko vlado. Samo naša vlada ne vidi ruševin, ki so jih povzročile letošnje strahovite poplave v Sloveniji, samo ta vlada ne vidi veliko škodo, ki jo je napravila po mnogih krajih Slovenije v tem letu toča.

Ali morda ta vlada nima v rokah natančnih podatkov o višini povzročene škode. Na mizi g. Pucelja ležijo uradni podatki iz vseh okrajnih glavarstev o višini škode, ki je izračunjena v težkih milijonih. Težke milijone znaša letos škoda, ki so jo naši kmetje pretrpeli po raznih vremenskih uimah. Vlode se torej ne more izgovarjati, da nima natančnega pregleda o strahovitem obsegu škode, ki jo trpijo naši kmetje.

Zakaj torej vlada ničesar ne stori? Zakaj se ta »seljačka« vlada ne pobriga, da bi priskočila kmetom na pomoč? Odgovor je čisto kratak in lahak. Kakor je ta vlada za vsa druga vprašanja naše državne politike popolnoma nesposobna, da bi jih rešila, kakor se pod to vlado naše gospodarsko stanje od dne do dne vedno slabša, tako je pokazala tudi v vprašanju poprave škode, povzročene po velikih vremenskih neizgudah, ta vlada popolno brezbržnost, popolno nerazumevanje in tudi popolno brezsrčnost. Ta vlada je velika v besedah, člani te vlade znajo, kadar pridejo pred ljudstvo, mnogo obljubljati in slika ti razmere, kakor se bodo razvile v bodočnosti, v najbujnejši luči, ne stori pa sedaj, ko ima dejansko moč v rokah, ko je na upravi države, ko ji je izročena oblast nad milijardami davkov, ki jih morajo davkoplačevalci tej vladi izročevati, pa sedaj za ljudstvo prav nič ne stori, ne napravi za

najbednejše, ki so brez svoje krivde padli v veliko nesrečo, niti najmanjšega povoljnega koraka.

Vprašamo: koliko je dal g. Pucelj za regulacijo rek in potokov in hudournikov? Koliko je dal podpore za nabavo hrane? Koliko je poskrbel kreditov za popravilo cest in mostov? Zastonj boste povpraševali, ker v tem oziru ni ta vlada skoraj prav nič naredila. In vendar se ti ljudje še upajo med ljudi in jim tam pripovedovati razne čudne stvari. Ko prihajajo, primite te ljudi za jezik in jih vprašajte, zakaj sedaj ne vršijo svoje dolžnosti. Zakaj sedaj ne pomagajo ljudstvu, ko imajo oblast v rokah, ko je vse v njihovih rokah? Zakaj ne delajo tako, kakor delajo povsod na celim svetu vlade, da bi z znatnimi vsotami pomagali prizadetemu prebivalstvu?

Ta vlada se je širokoustila pred meseci, da bo zbrala večjo vsoto denarja v te namene s tem, da bo odtrgovala državnim nastavljenecem gotove procenote od njihovih plač in potem s temi vsotami, ki bi znašale stotine milijonov, pomagala ljudstvu. Procenote od plač državnih nameščencev vlada res že pet mesecev odteguje. To je nanoslo že velikanske vsote. Ali od vsega tega po uimah prizadeto ljudstvo ni še prav ničesar dobilo. In kakor vse kaže, tudi ničesar dobilo ne bo. Kam je šel ta denar? V katere svrhe so ga obrnili? In s kakšno pravico v drugo svrhe, kakor je bil prvotno namenjen?

Prav posebno je dolžnost poljedelskega ministra, da v takih izrednih nesrečah zastavi vse svoje moči, da ljudstvu pomaga in pribavi potrebna denarna sredstva. In sedaj vas vprašamo: Koliko ste dobili od našega slavnega poljedelskega ministra pomoči? Dosedaj še nismo slišali drugega, kakor o par tisočih, ki jih je dal g. Pucelj Kmetijski podružnici, da bi preko dogovora vseh županov nabavljala koruzo. In ta pomoč je prilično toliko kakor nič. Drugače pa meče g. Pucelj precejšnje vsote po deželi, pa ne po uimah prizadetim, nego posameznikom in zadrugam, ki so njegove stranke. G. Pucelj misli menda, da je drž. denar za to tukaj, da se uganja strankarska politika in se skuša z državnim denarjem ustvarjati strankarska organizacija. Take pristranosti še ni bilo nikoli v poljedelskem ministristvu kakor sedaj, ko sedi tam g. Pucelj. Naj se oglasi ena zadruga, ki je izven organizacije Zveze slovenskih zadrug, pa naj pove, če je dobila za svoje plodonošno gospodarsko delo kakršnokoli podporo od tega moža. Prošnje ležijo v ministristvu in menda tudi na kmetijskem oddelku v Ljubljani, rešitve pa nobene ni. Ali se je tudi g. Pucelj navadil v tem pogledu na javno načelo »ima vremena« za rešitev aktov? Rešiti jih noče zaradi tega, ker bi se preveč jasno pokazala pristranost, če bi vsem zadrugam, ki niso v njegovem okrilju, odrekel pomoč, zato jih rajši ne rešuje. Tudi to je en način razumevanja kmetijskih potreb, ampak način kakor je udomačen samo pri nas in nikjer drugje na svetu.

Navedli smo samo par zgledov za protikmetско delo te vlade posebnih ministristev, ki jih imajo v rokah ljudje, ki so pod Radićevo »seljačko« komando. To brezbržnost ljudstvo tudi čuti in spoznava. Sedaj so zopet volitve. Ljudstvo bo tako delo te vlade temeljito pretehtalo in pognalo predstavnike teh ljudi, ki so pri nas radičevci in puceljevci, v ropotarnico.

Kmetje in oblastvene skupščine.

Oblastna skupščina z oblastvenim odborom, četudi nima baš onega pomena kakor prejšnji naši deželni zbori z deželnim odborom in zato zlasti nima one politične važnosti kot prej imenovani, pa ima vendar zelo, zelo važen krajevni gospodarski, kulturni in socialni pomen. Obenem bo zlasti za nas avtonomiste taka skupščina nekako prvi korak k uresničenju naših zahtev po popolni avtonomiji. Zato bomo morali oblastni skupščini tudi iz lastne podjetnosti dobivati sredstva za njeno uspešno delovanje, da ne bi ista stala kot hiralka le nekako bolj na papirju. Zavedati se moramo, da bodo oči vseh v državi uprte predvsem na ljubljansko oblastveno skupščino in bo ta služila kot vzor. Ta bo zato res morala dobro funkcionirati in dolžnost nas vseh, zlasti pa pristašev SLS - avtonomistov je, da njeno delo v vsakem oziru podpiramo.

Oblastvena skupščina je zlasti za kmetijstvo velikega pomena.

Po ustavi in zakonu pripadajo oblastni skupščini zlasti te-le naloge 1. javna dela, t. j. gradnja cest, potov, železnic itd., uravnave rek, zagradbe hudournikov, odvrčanje poplav in podobno, torej stvari, ki kmete prav posebno zanimajo; 2. pospeševanje vsega kmetijstva, zadeve lova in drugo; 3. povzdiga obrti, industrije, zadrugništva, zopet za kmete nič manj važno; 4. skrb za zdravstveno stanje in za socialne zadeve, ki so za kmetijski stan vse ravnotako važne kot za meščana; 5. ustanavljanje in vzdrževanje hranilnic, posojilnic, vzajemne zavarovalne pomoči, kulturnih naprav itd. Tudi pod to točko navedene naloge oblastne skupščine so za kmetijstvo prevažne. 6. Skupščina bo reševala tudi vse samoupravne finančne posle.

Nam je znano, kako je bivši deželni zbor kranjski, potem, ko je dobila v njem večina SLS, vsa ta vprašanja reševal z obžudovanja vredno vneto in v vsakem oziru strokovnjaško. Nad 1000 postav in sklepov o povzdigi gospodarskega blagostanja vseh naših stanov, zlasti pa kmetijskega je zabeleženih v zapisnikih deželnega zbora in odbora. Res je, da v oblastveni skupščini ne bo mogoče v tako kratkem času kaj tako velikega ustvariti, ker nima toliko pravic, nima denarja in nima še urejenega uradništva — vse bo treba na novo zidati — a vendar nam predvojno delo SLS v deželnem odboru jamči, da bo SLS tudi sedaj izrabila svojo moč, da se začno celiti globoke goskodarske rane, ki nam jih je zadal tekom zadnjih 8 let centralizem vidovdanske ustave, za katero so glasovali žerjavovci in samostojneži.

Samo na laži zidajo.

Ko smo v prejšnji številki »Domoljuba« opozarjali na slavna dela in uspehe SLS v bivšem deželnem zboru in omenjali velikanski napredek kmetijstva, ki je posledica našega dela, je drugim strankam od zavisti kar sapo zaprlo.

Nazadnje so jo tako liberalci kakor samostojneži pogruntali, da v poročilu deželnega odbora za dobo 1903—1913 omenjena dela in izvršitve niso dela in zasluga SLS, nego so dela dr. Šusteršiča, dr. Lampeta, Kreka i. dr. in da SLS sedaj takih mož nima, torej ne bo vedela niti znala kaj storiti za ljudske koristi.

Izgovor jim je dober, če ga pes na repu prinese in ne pomislijo nič ti ljudje, da se v laži lahko — ujamejo!

In to se je tudi zgodilo, kajti že v istem »Domoljubu« smo na kratko poročali o nalogah, ki jih bo SLS izvrševala v oblastveni skupščini. SLS ima svoj točno izdelan načrt, kaj in kako bo v oblastni skupščini delala, kakor je imela svoj delovni načrt tudi za nekdanji deželni zbor. Tedanji naši možje niso delali po svoji glavi, ampak po načrtu. Jasno je, da bo svoje v prejšnjem deželnem zboru začeto delo SLS tudi sedaj nadaljevala, pa ne samo to, — svoj delovni načrt je prilagodila našim sedanjim razmeram in ga znatno razširila na važne stvari, o katerih se prej z ozirom na kmetijstvo — še ni govorilo.

Glavne poteze tega delovnega načrta so objavljene v »Slovincu«; v »Domoljubu« pa jih bomo radi pomanjkanja prostora priobčevali v posameznih odlomkih.

S tem bodo lažnivim demagogom najbolj zaprta njih nečedna usta.

Naj oni grdijo in lažejo, SLS pa ima dobro voljo in sposobnost ter bo delala in tudi kaj pokazala!

Kaj pišejo nasprotniki.

Zadnji »Delavec« se jezi, ker poslanci SLS niso glasovali za del konvencij (pravila mednarodne ureditve delavskih vprašanj). Vzlic zahtevi našega poslanskega kluba, vlada vseh konvencij parlamentu ni predložila, torej tudi naši poslanci niso mogli izreči o vseh svojega mnenja. Kar je bilo predloženih, so bile z vsemi glasovi Jugoslovanskega kluba tudi sprejete. Rdečkarji vzlic tem dejstvom drzno lažejo, »da so meščanski poslanci zopet vsi po vrsti do krščanskih socializmov pljunili delavstvu v obraz«. Ali vas ni sram, da tako grdo polvariate resnico?!

Lurški čudeži so ji v napotje. Narodno-socialistični »Novi pravdi« namreč. Ne more zakriti jeze, da bo odšla pri oblastnih volitvah — praznih rok, zato se zaganja v dohodke božje poti. Ne moremo pomagati, kaj pa se vežete z žerjavovci, ki jih nihče in tudi železničarji ne marajo. Propada bi vas mogel rešiti le čudež, ker pa ste s čudeži skregani — ni pomoči vašl zavoženl politiki.

»Nova pravda«, glasilo narodnih socialistov (ki pa morajo plesati, kakor jim

NOVICAR

† Nikola Pašić.

V petek dopoldne se je po celi državi nenadoma raznesla vest, da je Nikola Pašić ob pol devetih zjutraj umrl.

Novica je vzbudila povsod silno presenečenje. Zakaj v zadnjem času se je Pašić počutil zelo zdravega in trdnega in se je pravkar pripravljaj, da zopet vzame v roko državne vaje. V tem trenutku je zamahnila smrt s svojo koso in Pašića ni bilo več.

V četrtek zvečer je Pašić še prav pri dobrem razpoloženju večerjal. Sprejemal je tudi razne obiske, med njimi se je dolgo razgovarjal tudi z ministrom dvora Jankovičem. Po tem razgovoru pa je Pašiću prišlo slabo, zadela ga je možganska kap. Začel se je smrtni boj, ki je trajal skoro 12 ur. V začetku se je še parkrat zavedel, po štirih zjutraj pa nič več.

Ljudstvo kar ni moglo verjeti, da je stari Bajo umrl. Oblegalo je njegovo stanovanje ves dan. Mrtvo truplo so prišli pozdravit vsi njegovi prijatelji, zastopniki

Žerjav žvižga) kliče vse stranke na skupno fronto proti — klerikalcem tudi za oblastne volitve. Torej je narodno-socialističnim kolovodjem važnejši boj proti klerikalizmu, kot vse drugo. Upamo, da bo ostala »Nova pravda« svojemu naziranju, da s klerikalci noče ničesar imeti, zvesta tudi po volitvah in, da od zverske nestrpnosti, separatizma, partizanstva in reakcionarnega nazadnjaštva, kakor blagohotno označuje našo stranko — ne bo ničesar zahtevala.

Rdečkarji bodo »zmagali«. »Delavska politika« piše, da bodo socialisti pri oblastnih volitvah nastopili skupno in enotno in da morajo zmagati. — »Nova pravda«, glasilo narodnih socialistov, ki zagrizeno sovraži SLS pa piše: »Gotovo je, da dobe v ljubljanski in mariborski oblasti klerikalci trdno večino«. Isti list poroča nadalje, da dobe združeni socialisti v vsaki oblasti kvečje mu po en mandat. Zato pa, kdor hoče zmagati in za svoj stan kaj doseči, mora korakati v volivni boj v vrstah Slovenske ljudske stranke.

»SLS je deželno avtonomijo zafurala«, še vedno trobenta glasilo samostojnežev. Ali bo treba res v vsakem »Domoljubu« ponavljati: pri glasovanju za ustavo se je šlo zato, ali naj bo naša država urejena centralistično, tako, kot je v največjo našo gospodarsko škodo sedaj, ali pa po načelu zakonodajalne avtonomije posameznih pokrajin, kakor je zahtevala naša SLS. Z vašimi in samostojnodemokratskimi glasovi je bila nato sprejeta — centralistična ustava s par glasovi večine.

»Kmetijski list« piše, da se bodo samostojneži pri oblastnih volitvah borili — na vse strani. Nič novega in nič čudnega! Na vse strani borili, na vse strani »zmagovali«, nazadnje pa, kot običajno, na vse strani — propadli.

tujih držav ter kralj sam, ki je 10 minut ostal v sobi.

Vsi poslanski klubi so Pašičevi družini — ženi, sinu in omoženi hčeri — izjavili sožalje.

Pašičevo truplo so prenesli v saborno cerkev.

Pogreb se je vršil v nedeljo ter je trajal od 9 dopodne do pol dveh popoldan. Prvaki radikalne stranke so prenesli truplo iz saborne cerkve na cesto, koder se je razvil več kilometrov dolg sprevod na 5 km dolgi cesti. Gledavcev je bila cesta nstrpana. Za krsto je med drugimi tudi šel kralj. Vencev je bilo 262, med njimi zlati 40 kg težak lavorov venec, ki so ga namenile radikalne organizacije pokloniti Pašiču ob priliki proslave njegove 80 letnice, ter srebrn venec, ki ga je poklonil kralj. Pred rakvijo so nesli tudi njegova odlikovanja, ki jih je bilo 46. Govorila je cela vrsta zastopnikov raznih korporacij, kar je pogreb tako dolgo zategnilo.

d Širši in izvršilni odbor okrožja Kmetiskih zvez v Novem mestu ima skupno sejo v petek, dne 17. t. m. ob pol 10 dopoldne v tajništvu SLS v Novem mestu v hiši Ljudske posojilnice. Člani obeh odborov — sigurno in točno!

d Prav lepo prosimo vse, ki so prejeli koledar Kmetiske zveze v razprodajo, da ga brž plačajo po položnici. Mi moramo račune v tiskarni in knjigovoznici poravnati. — Kdor koledarja ni razpečal, naj preostale izdave nemudoma pošlje nazaj na naslov: Jugoslovanska Kmetiska za, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. — Tudi kdor ga želi še naročiti, naj piše na ta naslov. Cena koledarja je 10 Din.

d Za našo Gorenjsko. Poslanec Brodar je stavil vprašanje na g. ministra za kmetijstvo, v katerem zahteva takojšnjo nadaljevanje regulacijskih del na reki Sori. — Isti poslanc je stavil vprašanje tudi na g. ministra za promet, v katerem odločno zahteva, da da minister potrební denar za takojšnjo popravo cest in mostov, kateri so bili porušeni ob zadnji poplavi na Gorenjskem.

d Nov frančiškanski samostan se je otvoril v Belgradu.

d Kako gospodarijo liberalci. Odbor upnikov Slavenske banke, v kateri so gospodarili liberalci kot svinja z mehcom (bi rekel Kranjec), objavlja, da se skuša rešiti vloženi denar s tem, da bi prizadeti gospodje in zavodi morali plačati primanjkljaj. Ta primanjkljaj mora pa biti precej velik. Zakaj odbor upnikov pravi, da so tisti, ki so odgovorni, pripravljani dati 27 milijonov dinarjev. To pa da je mnogo premalo, ker je primanjkljaj mnogo večji. Poučeni krogi pravijo, da znaša najmanj 40 milijonov dinarjev. — Le kam so gospodje liberalci potaknili ta denar! Da ga je po privatnih žepih največ ostalo, je precej več.

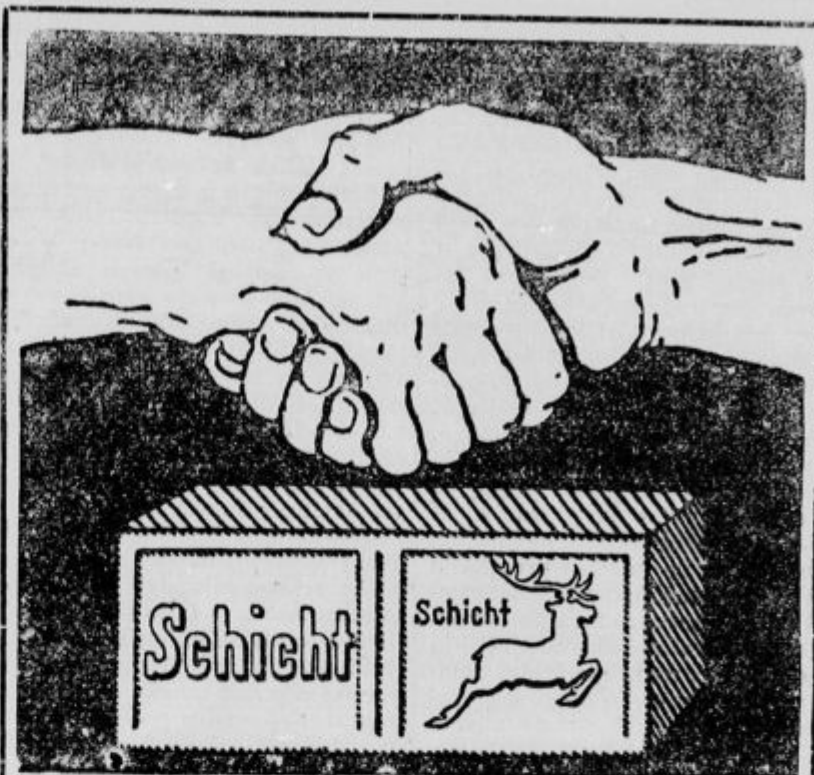
jetno, kdor pozna vse goljufije, ki so jih vodili liberalci od prevrata sem izvršili na račun države in ljudstva. Verjetno je tudi, da je velik del šel za njihovo bratversko časopisje, ki ga zastoj usiljujejo med ljudi. G. Zerjav, razložite nam Vi te skrivnosti!

»Pismo iz Kanade. Edmonton, 18. novembra 1926. Podpisani Slovenci Vam voščimo srečne božične praznike ter veselo novo leto, da bi ga praznovali bolj zadovoljni in srečni, kot smo mi v deželi dolarjev, v kateri »se cedi mleto in med«. Opozorjamo vse tiste, ki so namenjeni v Kanado, naj si dobro prejemalijo. Tukaj ni tako, kot bi si kdo mislil. Ko smo prišli pred par meseci s transportom v Edmonton Alberta, so mnogi jokali kot otroci, ker smo bili, kot da bi z neba padli: brez denarja, dela in jela. Pa do sedaj je še bilo, ko je bila žetev: na farmah se je dobilo delo. Ali sedaj, ko so pospravili, pojdí s truhom za kruhom. Ko bi vsaj vedeli, kod ali kam. Lansko leto je bilo v Edmontonu po zimi 5000 delavcev brez dela, tako da jih je moralo mesto živeti. Letos jih bo pa še več. Danes nas je čez 3000 brez dela in še vedno prihajajo z vseh strani, ker se povsod delo dotičnava. Po naključju je naš šest po trettedenskem čakanju dobilo delo v gozdu. Kako se nam bo nadalje godilo, Vam prihodnjič sporočimo. Bratovske pozdrave Vam pošiljamo vsem bralcem in bralkam »Domoljuba«: Mike Bell, Netranjsko, Frank Zakrajšek, Sv. Trojica; K. Nared, Cerkljica; Markovič, Bleke; P. Perušek, Netranjsko; J. Grahek, Črnomelj.

»Zrehanje loterije Kat. prosv. društva v Sv. Petru pod Sv. Gorami je za nekoliko časa preloženo. Kdaj se bo vršilo bo objavljeno v »Slovenec«.

»Koledar se ne bo spremenil. Društvo narodov se je dve leti bavilo s tem, kako bi se pocnotil koledar za ves svet. O tem smo že obširneje poročali. Sedaj poročajo časopisi, da je Društvo narodov ustavilo svoje delo v tem oziru in da bo s koledarjem ostalo pri starem, ker se nekatera veroizpovedanja ne strinjajo z izpremembo.

»Nov način gašenja požarov. Zastopnik neke berlinske tvrdke je pretekli teden pred ljubljanskim Mestnim domom kazal in razlagal nek aparat, s katerim najhujši ogenj more pogasiti v par sekundah. V ta namen so postavili približno 2 m visoko leseno lepo, katero so namazali s katanom in nato polili z bencinom in petrolejem ter vse skupaj zažgali. Ko so plameni divjali z vso silo, je zastopnik vzel omenjeni aparat in stresel v ogenj njegovo vsebino, nakar je ogenj takoj ponehal. Zastopnik je nalašč pustil, da je ogenj znova razplamtel in še hujše divjal kot prej, tako da so že pričele goreti deske. Stresel je vnovič vsebino aparata v ogenj, ki je bil vsled tega v par sekundah popolnoma pogasjen. Aparat je posebno priporočljiv za trgovce, obrtna in industrijska podjetja. Ker cena ni visoka, se bo ta aparat gotovo zelo hitro razširil. Pripominjamo, da se je omenjena poskušnja vršila ob navzočnosti staroste Jugosl. gasilske zveze G. Barleta in članov ljubljanskega prostovoljnega ter poklicnega gasilstva, ki so se o tej iznajdbi vsi zelo laskavo izražali.

Nerazdružna sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega mila.
Je dro in jamstvo čistosti in izbornosti.
Varuha perila in rok.
Sovražnika truda in muke.

Ne verujte nikomur, da je drugo milo „prav tako dobro“!
Ostanite pri tem, kar se je skozi 77 let
izkazalo za najboljšo.

»Železniški promet Jesenice—Kranjska gora je zopet odprt v celotnem obsegu.

»Most čez Savo med Bledom in Lescam so postavili privatniki, ker država ne da denarja. Most je ožji in nižji ter se bo pobirala mostnina. Za Bled, ki ga hočejo narediti za svetovno letovišče, to seveda ni častno, zakaj edina cesta za avtomobile na Bled gre čez ta most. Zdaj si pa mislita bogatega Amerikanca, ki hoče z avtomobilom na Bled, pa se mora voziti počasi čez to brv in na koncu še čakati, da odda svoje dinarčke — kaj si bo mislil o »svetovnem letovišču.

»Pilštajnski plaz še vedno neusmiljeno nadaljuje svojo razdevajočo pot. Velik kos Brilejevega vinograda se je utrgal, zasut je Stritihov vinograd, klet Antona Stritih se je pogreznila v zemljo, stanovanjska hišica s prešnico je porušena do tal, gospodarsko poslopje Amalije Leskovšek je zasuto. V nekaterih drugih hišah so videti nevarne razpokline. Potok Bistrica teče en meter višje ter bo kmalu vas Lesična pod vodo, če se ne bo izkopala nova struga. Vojaki ne delajo več, ker ni denarja. Dela-

jo samo še civilni delavci, ki pa bodo menda tudi odpoklicani, ker država nima denarja. Vse je požrl centralizem! O g. Zerjav, o g. Pucelj.

»Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji ravnatelj kmetijske šole na Grmu, g. Bohuslav Skalický. Bil je velik vinogradniški strokovnjak ter je spisal nebroj poučnih člankov. Blag mu spomin!

»Umrli so v Heerlenu na Nizozemskem Alojzija Drstvenšek roj. Žibret iz Sevnice. N. v m. p.

»Kaj prerokujejo o bodočem letu? Kot vsako leto so se tudi letos oglasili številni preroki za bodoče leto. Da ta njihova učenost vsa sloni na samem ugibanju je jasno. Če res kaj uganejo, jih ljudje občudujejo, če pa marsičesa nimajo prav, pa ljudje mimogrede pozabijo in tako proročkom vendarle ostane njihova slava. Pa pogledimo, kaj napovedujejo preroki svetu o letu 1927: Prihodnje leto nam ne prinese nič dobrega. Prirodne nesreče si bodo sledile po vsem svetu ena za drugo ter bodo povzročile velikanske bedo in nesrečo. Viharji bodo opustošili cele dežele, požari

bodo uničili mesta, nastopile bodo nevarne nalezljive bolezni in bluvati bodo pričeli zopet novi ognjeniki. Leto 1927 bo še mnogo slabše, kakor je bilo letošnje leto 1926. Glede pokrajin, katere zadene nesreča, so si preroki večinoma edini. Francoski prorok Andu napoveduje strašen potres v Južni Ameriki, ki bo opustošil vsa večja mesta. Na stotisoče ljudi bo ob življenje in milijoni ob streho. Kmalu po potresu zadene nesreča Severno Ameriko in sicer silen vihar, kot je razdejal letos morsko kopališče Miami, samo da bo še strašnejši in obsežnejši. Evropi se ne obeta po prerokovanju istega preroka nič boljšega. Strašne poplave bodo opustošile: Francijo, Anglijo in Nemčijo. Izbruhnile bodo nevarne nalezljive bolezni. Nekaj starih, že davno ugaslih ognjenikov bo pričelo zopet delovati. — Ravno tako mračno in žalostno je prerokovanje znane nemške prerokinje Jordanov v Berlinu. Napoveduje iste nesreče, kot njen francoski tovariš, zraven pa še veliko udniško nesrečo v Nemčiji in propast Holandije. Pravi, da se bo Holandija pogreznila v morje. To usodo napovedujejo Holandiji že nekaj let, pa menda radi tega, ker v resnici leži tretjina države

srečne bodočnosti. Španija bo imela revolucijo ter postane republika. V Italiji bodo velike homatije, Mussolini bode ubit od atentatorjev in izbruhnila bo revolucija. Fašizem bo krvavo končal.

d Koliko davkov pride na osebo. Po podatkih, ki jih je zbrala angleška državna zakladnica, je naraslo davčno breme, ki pade na posamezno osebo v Zedinjenih državah, Angliji, Nemčiji, Italiji in Franciji od leta 1918 do 1925 v sledeči meri: Zedinjene države od 6.8 na 29.6 dolarjev, Anglija od 3.11 na 4.26 šterlingov, Nemčija od 31.3 na 108.4 mark, Italija od 53.8 na 449 lir, Francija od 84.5 na 702.4 frankov.

d VII. ljubljanski velesejem se bo vršil v času od 2. do 11. julija, pokrajinska kmetijska razstava pa od 10. do 19. septembra prihodnjega leta.

d Smrtna nesreča. Dne 9. decembra okoli 8 dopoldne se je blizu Drenovega griča pri sekanju drv smrtno ponesrečil Andrej Novak iz Loga pri Brezovici št. 34. Mrliča so prepeljali na Log, odkoder se bo vršil pogreb dne 11. decembra dopoldne. Ranjki zapuša mlado vdovo in dve mali hčerki. Naj v miru počiva!

d Zopet požar v kranjski okolici. Sko-

in organizirale posamezne straže, a zločinca do danes še niso izsledile.

d Požar v Dupljah občina Križe. V soboto 4. decembra 1926 ob 6 zjutraj se je prikazal rdeč petelin na strehi Antona Lebna (Arnež) v Sp. Dupljah. Pogorelo je gospodarsko poslopje, t. j. skedenj, hlev in drvarnica. Živino so sosedje z veliko težavo rešili, ker je bilo v hipu vse ognju. Gorela je slama in seno. Domača požarna bramba iz Dupelj in Naklega je bila takoj na licu mesta ter ogenj v toliko zadušila, da se je otele gospodarjeva hiša, akoravno je bila zvezana z gospodarskim poslopjem.

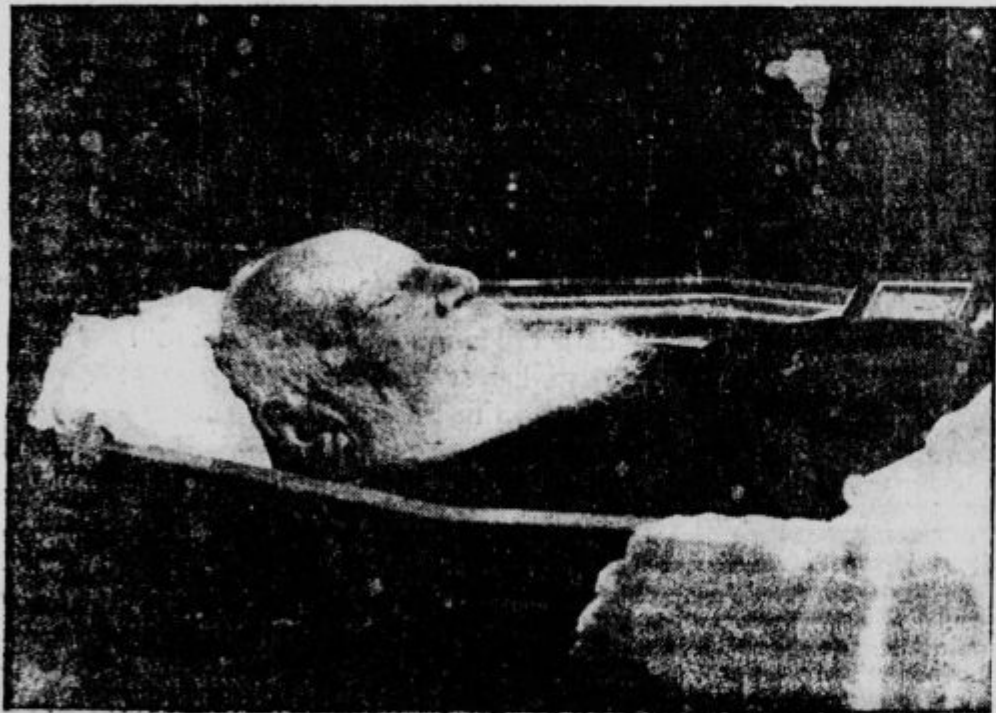
d Janez Jare — pomiloščen. Janez Jare iz Medvod, ki ga je porota radi umora Angele Kopačeve obsodila na smrt, bi moral biti 9. decembra zjutraj obešen. Že je prišel krvnik iz Sarajeva ter postavil vesala. Janez Jare se je s prejemom sv. zakramentov pripravil na smrt, ko je zadnjo noč došla brzjavka, da je Jare pomiloščen.

d Veliki snežni viharji. Na sv. Miklavža dan je divjal v primorski Hrvaški, v Liki, strašen vihar s snegom. Zameti so bili do 4 m visoki in je cela vrsta vlakov obtičala v snegu, da so se le z velikimi težavami po dolгих naporih rešili sneženega objema. Železniški promet se je zato prekinil za toliko časa, da se je proga očistila. Na Jadranskem morju je bil tak vihar, da se je mnogo ribiških ladij potopilo. Precej snega je padlo tudi po Notranjskem, kjer so bili tudi precejšnji zameti.

d Nesreča z bencinom. V Trzinu je družina Mihe Sršena kuhala voščilo za tlak. 16 letni sin Miha se je z lučjo preveč približal 10 l bencina, ki se je vnel, eksploziral, razbil okna in vrata ter ožgal očeta, mater in sina, ki so jih prepeljali v bolnico. Najnevarnejše je ožgana mati.

d Smrtonosna stava. Na dravskem pristanišču v Osljeku ima neki Goreta malo točilnico, kjer se zbirajo splavarji. Preteklo soboto zvečer je popival pri njem med drugimi tudi njegov stari prijatelj Klajič. Možakarja sta pridno praznila kozarce. Proti 10 zvečer sta bila že pošteno nakresana, a tudi ostali gostje niso bili več prav trezni. Govorili so o svojih junaštvih ter pripovedovali svoje doživljaje na vodi. Beseda je dala besedo in končno sta se prijatelja začela prekatati, kdo je boljši veslač. Vsak je trdil svoje. V splošnem prerekanju je nekdo predlagal stavo in možakarja sta se takoj zedinila. Vsak v svojem čolnu sta morala preveslati Dravo. Kdor pride zadnji se mora za kazeno okopati v mrzli vodi. Rečeno storjeno! Ob navzočnosti ostalih gostov sta se možakarja odpravila ter na dano znamenje oba hkrati odrinila v malih čolnih od brega. Prvi je dosegel nasprotni breg Klajič. Goreta je ostal mož beseda. Kljub temu, da ga je mrazilo, je takoj, ko je dospel kot zadnji na drugi breg, slekel suknjo in skočil v vodo. Hip nato je že izginil v valovih. Parkrat so še slišali njegove klice na pomoč, vendar ga pa radi goste megle niso mogli več rešiti.

d Obupen boj. Te dni je sklenil vojni begunec kaplar Serafin Ničič pobegniti iz zapora okrajnega sodišča v Vinkovcih. V to svrhu je nasul vojaku, ki ga je stražil, paprike v oči ter navalil nanj, da bi mu

Nikola Pašić na mrtvaškem odru.

pod gladino morja, katerega so zajezili z ogromnimi nasipi, da ne zalije kopnega. — Zanimiva so politična prerokovanja. Rusiji prerokujejo nagli padec boljševizma in težke notranje boje. Upostavilo se bo zopet carstvo. Franciji napovedujejo samo ugodne stvari, popravo valute, napredek gospodarstva in trgovine. Pride do tesne zveze z Nemčijo. Nemčija bo doživela monarhističen prevrat, ki bo pa zadušena in bo ostala pri republiki. Predsednik Hindenburg bo večkrat v smrtni nevarnosti vsled atentatov. Anglija bo imela hude spore s svojimi kolonijami ter nevarne boje v Aziji. Sploh Angliji preti velika nevarnost in preroki so mnenja, da ne bo doživela

raj ne mine noč, da bi kje v okolici Kranja ne bilo požara. V noči od srede na četrtek je gorelo pri Vočanu na Mali Rupi; pogorel je skedenj, mnogo živinske in svinjske krme. Nadalje so pogoreli tudi poljedelski stroji: slamoreznica, mlatilnica, gepelj itd. Najbolj usodno pri tem požaru je bilo to, da niso mogli na kraj požara pripeljati nobene brizgalne, ker je prejšnji mesec narastla Kokra podrli most. Ljudje so zbegani in prestrašeni. Po nekod hodijo oblečeni spat, da bi bili preje pripravljeni hiteti reševati svoje imetje. Nobeno noč ne zatisejo brez skrbi očesa. Vseh požarov je bilo v kranjski okolici dosedaj že čez 20 in to v teku par mesecev! Vasi so postavile

odvzel puško. Vojak, ki ga je paprika povsem onemogočila za uspešen boj, se je vendar obupno branil. Potem je izstrelil v napadalca strel iz puške. Strel je pa zadel ječarja Gečiča, ki mu je prihitel na pomoč. Nastalo razburjenje je kaplar dobro izkoristil in se izgubil v temno noč.

d Če fant vzgaja alkohol — ne pa društvo. Star fant v Bišu iz župnije Sv. Bolfenka v Slov. goricah povabi vsako leto vse fante na domačo veselico. Tako tudi letos. Došlo jih je kakih 100. Pili so, jedli in plesali. Ko so bili že precej nakrešani, so se sporekli in končno udarili. Nastala je strahotna bitka. V sobi so vse razdejali, noži so se bliskali in kri je tekla v curkih, škropila strop in stene. Po tleh je bilo drugi dan za 2 cm na debelo. En fant je obležal mrtev, cela vrsta jih je bilo nevarno ranjenih. Konec so naredili orožniki. — Naši ljudje pa še danes v velikem delu nimajo pojma, kaj da in koliko prihrani orlovski organizacija našim fantom. Zato pa je tako, da mnogi starši rajši vidijo, da fant izmeče kovače za slabo družbo in alkohol, kot pa da dinar za društvo.

d Konec šale v — norišnici. Te dni so si dovolili v Kašavi na Madžarskem mladi prijatelji nekega privatnega uradnika neumestno šalo. Ta jiin je namreč pripovedoval, da se mu je sanjalo, da je zadel glavni dobiček razredne loterije. Z ozirom na to so naročili njegovi prijatelji iz Prage brzojavko, s katero se mu sporoča, da je res zadel glavni dobiček. Mladi uradnik je od veselja kar norel. Takoj se je podal k stavbeniku ter se dogovoril z njim, da mu sežida večnadstropno palačo. Vsako nadstropje bi imelo po več sto sob. Nato je naročil za vse te sobe drago pohištvo in potrebno opremo. Naročili si je tudi par avtomobilov. Njegovi prijatelji so uvideli, da so šli s svojo šalo predalet, pa so mu hoteli stvar pojasniti. Mladi mož pa je nato zares zblaznel in so ga morali končno odvesti v umobolnico.

d Vroča prošnja. Bližajo se najlepši dnevi v letu, katere vsi željno pričakujemo. Vsak se veseli prelepih božičnih praznikov, da v krogu svojih dragih pozabimo na težko življenje in posvetimo svoje misli edinole jaslicam, ki jih z otroško radostjo neprestano opazujemo. Samo mi slepi ne moremo gledati tega svečanega trenutka in si moramo pač po svoje predstavljati. Da nam najbednejšim slepim olajšati neizmerno bedo, Vam kličemo: »Odpri srce, odpri roke — otiraj bratovske solze!« — Za vsak najmanjši dar bomo hvaležni. Milodare sprejema pisarna Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

d Vlak se ustavi v Murski Soboti blizu farne cerkve, ki je res prava umetnina. Če torej prideš v to ljubko prestolico Slovenske krajine, oglej si rim. kat. cerkev. Ne daleč od te cerkve se nahaja začasno poslopje dijaškega zavoda »Martnišča«. Je majhno, neprimerno in pretesno, zato se dela prav pridno za zidanje novega zavoda. Del sredstev naj bi prišel iz loterije, ki je že poznana po celi Sloveniji. Srečke so po 5 Din in se dobijo v lavant. škofiji na vseh župniščih. V Ljubljani se dobijo pri veleč. g. prelatu dr. Slaviču, pri gg. lazari-

stih, v hiralnici, na Rakovniku, Mladinskem domu v Mostah, v Akademskem domu in pri vseh prekmurskih dijakih. Zrebanje je preloženo.

d Pregarjanje Cerkev v Mehiki. Mehikanska vlada je odredila, da morajo vsi škofje velike mehičanske države stanovati v enem mestu, župnike pa je internirala v neko skupno taborišče. Katoliška Cerkev v Mehiki bo šla v katakombe. — Da je do tega prišlo, je pripisovati največ temu, da so katoličani brali in podpirali svobodomiselno časopisje ter so zanemarjali svoje politične pravice in dolžnosti.

d Kaj pravi angleški časopis o Mehiki. Angleški časopis Western Catholic je te dni zapisal tele važne besede: »Če bi imela Mehika 40 ali 50 katoliških časopisov, bi framon Kales ne mogel tega početi, kar danes počne s katoličani. Kdor hoče obvarovati svojo svobodo, mora biti vedno na straži, ki je vedno pripravljena, da svoje bojno orožje naperi proti sovražniku. Katoliška Mehika drago plačuje svojo nemarnost do katoliškega tiska, ki je vedno najboljše orožje za brambo svobode, vere in Cerkev.« Slovenski katoličani, ali veste, da imamo pri nas tudi take, ki bi radi bili Kalesi? Ali niso naši svobodomiselni časopisi navdušeno pisali o nasiljih, ki jih uganja brezverec Kales nad katoliško Cerkvijo? Katoliški Slovenci, ali veste, kaj je vaša vestna dolžnost, za katero ste odgovorni pred Bogom in pred — bodočnostjo svojih otrok?

d Ples v aeroplanu. Te dni se je vršil prvi javni ples v aeroplanu, ki vrši zračni promet na progi London—Paris. Ples se je vršil v kajiti, ki ima prostora za 20 oseb, v trenutku, ko je plul aeroplan v višini 2000 m. Kljub divjemu plesu aeroplan ni izgubil ravnotežja.

d Če se hočete osvoboditi revme, trganja, protina, preberite poučno brošuro o vzrokih in ozdravljenju teh bolezni, ki Vam jo brezplačno dološlje tvrdka Avg. Märzke v Berlinu. Več na današnji prilogi.

d BOŽIČNA DARILA v orožju najceneje pri puškariju F. K. Kaiser, Ljubljana.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Strmečki, Celje, po globoko znižanih cenah.

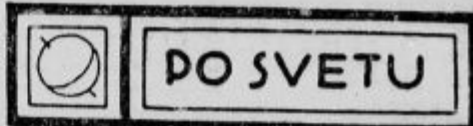

NAZNANILA

n Prosvetno društvo na Črnučah ponovi v nedeljo, 19. decembra, ob 3 popoldne v društvenem domu igro v štirih dejanjih »Vaški lopov«. Pred igro petje in tamburiranje. Občinstvo se opozarja, da si pravočasno preskrbi vstopnice, katere bodo od četrtka naprej v predprodaji v Društvenem domu.

n Društvo orožniških vpokojencev v Ljubljani vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo, 19. decembra t. l., ob 1. uri popoldne pri »Novem svetu« v Ljubljani. Dnevni red: Povišanje članarine.

n Blatna Brezovica. Naše prostovoljno gasilno društvo uprizaro v nedeljo, dne 19. decembra t. l., ob pol osmih zvečer v Rokodelskem domu na Vrhniki velezabavno veseligr v treh dejanjih »Gospod senator«. Cenjeno občinstvo se vabi k

DO SVETU

Italija nas hoče tolažiti. Velik odpor naše javnosti zoper zahrbtno pogodbo, ki jo je sklenila Italija z Albanijo je Italijane zadela v živo. Saj je celo veliki prijatelj Italijanov naš zunanji minister Ninčič priznal, da se je varal, ko je zaupal Italiji in je zato odstopil, za njim pa cela vlada. Mussolini je poslal svojega poslanika v Belgradu v naše zunanje ministrstvo, ki je imel nalogo potolažiti Ninčiča in povabiti našo vlado, da tudi naša država pristopi k tej pogodbi. Toda Ninčič italijanskega odposlanca ni hotel sprejeti, češ da ni več zunanji minister. Upamo, da bodo vladni možje dobro premislili, predno bodo spet sklenili kakšno »prijateljsko« pogodbo z Italijani, od katere bi le ti imeli korist.

Italija namerava podvreči ves Balkan. Angleški listi poročajo, da namerava Mussolini skleniti enake pogodbe, kakoršno je sklenil z Albanijo tudi z Grčijo, Bolgarijo, Rumunijo in nato še z Madžarsko. S tem bi bili mi čisto obkopljeni od italijanskih »prijateljev«. Seveda je veliko vprašanje, če bodo hotele ostale države tako gladko sprejeti italijansko varuštvo, kakor ga je sprejela mala Albanija.

Napetost med Italijani in Francozi. Odkar so Francozi razkrinkali Mussolinijevega vohuna Garibaldija, ki se je v Franciji izdajal za nasprotnika fašistov zato, da je mogel v protifašistovski krogi, Italijani neprestano izzivajo Francoze. Poslali so na mejo celo armado črnosrajčnikov fašistov, ki naj pokažejo Francozom, kako močna je Italija. Francozi so pa na ta izzivanje odgovorili s tem, da so poslali na mejo vojaške oddelke s strojnimi in artileriji, ki je vsak čas pripravljena italijanskim črnosrajčnikom ohladiti prevročo kri.

Bolgarski atentat na Dunaju. Na Dunaju živi voditelj neke revolucionarne bolgarske organizacije Atanasov, ki seveda ne sme v Bolgarijo, dokler vlada sedanji režim. Pristaši sedanje bolgarske vlade pa so sklenili, da ga umore. In res je v soboto vstopil v njegovo stanovanje neki bolgarski učitelj ter nadal na Atanasova dva strela, ki ga pa nista zadela. Napadalca so zaprli.

Soja sveta Društva narodov. Te dni zboruje v Ženevi svet (odbor) Društva narodov. Rešujejo se razna tekoča vprašanja med posameznimi državami, članicami Društva narodov. Tako se n. pr. Češkoslovaška in Avstrija pogajata za odpravo potnih listov za potovanje iz ene države v drugo.

Rumunska kraljica postane regentinja. Merodajni krogi v Rumuniji so sklenili, da bo tudi kraljica članica regentskega sveta, ki bo po smrti kralja Ferdinanda prevzela v Rumuniji vladarske posle. Načelnik liberalne stranke Bratianu se je sprva temu upiral, končno pa se je tudi on udal.

obilni udeležbi. Vstopnice so v predprodaji pri g. Jezeršku.

n Kdor ve, kje se nahaja 27 letni Marko Lukač, doma iz Tržišča na Dolenjskem, se naproča, da blagovoli poslati njegov naslov bratu Francetu Lukaču pri g. Pekolju, Grič, p. Trebnje.

Vlada padla.

Kar smo v zadnjem »Domoljubu« napovedovali, se je zgodilo. Uzunovičeva vlada je podala ostavko. Kot vzrok je navedla dejstvo, da je odstopil zunanji minister Ninčič radi svojega neuspeha v politiki z Italijo. Pravi vzrok pa je vendar le ta, da je vlada bila za delo čisto nesposobna, na drugi strani pa ni nikdar vedela, kdaj ji bo radikalna stranka, ki je vedno bolj prihajala pod Pašičev vpliv, nenadno izpodnesla stolec. Velik udarec je dal vladi tudi Radič, ki s svojo brezmejno brbljivostjo ne pusti nobenega človeka pri miru in je tudi to vlado neprestano vznemirjal z raznimi izjavami. V radikalnem klubu je Uzunović tudi izjavil, da je vzrok ostavke Radič, ker je popolnoma nemogoče z njim delati.

Predsednik skupščin Trifković je odšel na dvor ter nasvetoval kralju, da poveri vlado predsedniku najmočnejše stranke, g. Pašiću. Kralj pa je potem poklical k sebi Uzunoviča ter njemu poveril sestavo vlade. Le-ta je takoj stopil v dogovor z Davidovičem. Le-ti so bili pripravljeni iti z Uzunovičem v vlado.

Drugi dan pa je Pašić potem svojih ljudi dal vedeti Uzunoviču, da dela račun brez krčmarja. Ko je Uzunović to slišal, je takoj odšel na dvor ter vrnil mandat za sestavo vlade.

Ko je bila stvar na tem, da se kralj, kakor je sicer običajno pri krizah, posvetuje z načelniki vseh strank, najpreje torej s Pašićem kot načelniku najmočnejše stranke, je Pašić nenadoma umrl.

V pondeljek je kralj poklical k sebi Ljubo Davidoviča, dr. Korošca in Pribičevića, vsakega posebej seveda. Dr. Korošec se je mudil pri kralju poldrugo uro. Dr. Korošec je svetoval kralju, naj se sestavi vlada, ki bo mogla odpomoči gospodarski in socialni bedi ljudstva. Če taka vlada ni možna, naj se izvedejo svobodne volitve.

p Kmetijski list pravi, da ima opraviti s hudimi in težkimi nasprotniki. Misli seveda na našo stranko. To je zadel. Tako hudi bodo ti nasprotniki, da ne bo radičevcev v bodoči skupščini niti toliko kot je protov na roki. To je že danes gotova stvar. — Da bi pa malo potolažil svoje zbegane ovce, jim pripovedujejo, da so dr. Lampe, Krek in Susteršič napravili lepe stvari v kranjski deželi. Tudi to je res. Toda gospodje okrog Kmetiskega lista pozabljajo, da so prav ti gospodje zelo na debelo že pred vojno zabavljali proti Lampetu in njegovemu delu in njegovemu delu ter razbijali nase shode. Delali so proti SLS kot delajo danes. Če torej Pueljev Kmetijski list proslavlja delo dr. Lampeta in dr. Kreka, se to sliši kot zgodba o Balanu, ki je bil poslan preklinjat, pa je moral blagoslovljati. Čez nekaj let bodo blagoslovljali gospodje slovenski radičevci tudi sedanje delo SLS kot blagoslovljajo delo dr. Kreka in

njegovih tovarišev. Delali bodo seveda to, če bo čez nekaj let sploh še kak radičevcev na Slovenskem.

p Dr. Žerjav piše v »Domovinu«, da hočejo klerikalci zanesti v oblastne skupščine »politikos«, ki jo je še v Belgradu v narodni skupščini preveč. Tudi mi smo mnenja, da je dr. Žerjavova politika v Belgradu in doma odveč. Če je ne bi bilo, bi danes ne imeli centralizma.

p 18 polnih mesecev so bili od sprejetja ustave dalje samostojni demokratije v vladi v Belgradu. Vseh 18 mesecev se niso ti Žerjavovi prijatelji potrudili, da bi izvedli oblastvene samouprave. Sedaj pa piše dr. Žerjav, da so tega krivi klerikalci. In vendar so bili naši na vladi v tem času komaj dobra dva meseca, oni pa 18. Le kdo bi bil na svetu česa kriv, če bi ne bilo teh klerikalcev.

p Še ena Žerjavova. Dr. Žerjav trdi v »Domovinu«, da so klerikalci hujskali, »da naj se naša Jugoslavija deli v tri države, da bi tako v Sloveniji vladali škofje. Vsak naš bralec ve, da ni naša stranka nikoli zahtevala, da se Jugoslavija deli v tri države. Prepričani smo, da tudi dr. Žerjav sam ne verjame tega, kar je napisal, zakaj za tako bedastega ga nimamo. Značilno za njegovo svobodomiselnost pa je, da ne more prav nikoli rustiti škofov na miru. Njegova »Domovina« pa bo spet zatirjevala, kako spoštuje duhovščino in Cerkev. Kakšno ime zasluži mož, ki tako piše, naj bralci sami uranejo.

p Kranj in okolica imata to srečo, da tamkaj za žerjavovce kandidira dr. Kramer. Dr. Kramer je urednik »Jutraca«, ki priobčuje umazane romane kot »Pater Kajtanc« in protiverske kot »Papežinja Favstac«. Dr. Kramer je bil minister v tisti vladi, ki je zamenjala 4 krone za 1 dinar. Volili ga bodo nekateri kranjski trgovci, ki imajo dovolj denarja kljub tisti zamenjavi. Kmetije pa že vedo kaj storiti.

p Liberalci za kmeta. V zadnji številki liberalnih listov za lovljenje kmetijskih glasov so liberalci priobčili svoj volilni proglaš, kaj vse bodo v oblastveni skupščini delali. No, mi dobro vemo, kaj? Zgodil V celem proglašu ni nič pozitivnega, ničesar naštetega, kaj bi storili za kmeta, četudi bi dobili vseh 48 poslancev. Kaj pa naj povedo, ko kmeta ne pozna, ko o kmetijstvu nimajo niti toliko pojma kot kmetije o bankah! Celi proglaš ni drugega kot »polno prazneda«. Edino kar pozitivnega povedo, je boi klerikalizmu, kot da bi kmetijstvo od tega res kaj imelo.

p Radikalna stranka se bliža težkim dnevom. Pašića, ki edini je držal vse te ljudi najrazličnejših nazorov skupaj, ni več. Razvila se bo borba za Pašičevo nasledstvo in »kraj« je težko misliti, da bi iz te borbe izšla stranka cela. Za zdaj se zelo trudita na eni strani dr. Ninčič, na drugi strani pa Uzunović, da bi prevzela vodstvo stranke. Večina pa ni niti za prvega niti za drugega preveč navdušena.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljše ameriškega bombaža. — Po trkratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Po domovini.

VODICE.

Naša podružnica »Sad. in vrtn. društva« je letos postavila v občini dve moderni sušilnici za sušenje sadja in sicer v Vodica in Repnjah. Odbor podružnice si je trdno postavil za nalogo, da zgradi postopno v vseh večjih vaseh obširne člene moderne sušilnice, da s tem zajezi tiste vseobče pretvarjanje, za prehrano in človeškemu zdravju tako potrebnega sadja, v zdravju škodljivi alkohol — pogubonosno žganje. Sadjarji, od vas je odvisno, da bomo dobili čimprej tudi po ostalih vaseh tako potrebne sušilnice. Zato se oklenite naše podružnice in pristopajte v njo kot člani, ker le v skupnosti, v močni organizaciji je mogoče napredek. Članarina 25 Din. res ni velika, komaj 2 l vina, in za to dobite še vsak mesec gospodarski list: »Sad. in vrtnar«, ki je sam več kot toliko vreden. — Nadalje se udeležite vsi člani in prijatelji sadjarstva rednega letnega občnega zbora sadjarske podružnice, ki se vrši v nedeljo dne 19. t. m. po blagoslovu v društveni dvorani z običajnim dnevnim redom. — Tajnik.

PREČNA.

Kar smo pogrešali zelo težko, smo dobili. Za splošno kerist vneti može so se zavzeli in osnovali »Hranilnico in posojilnico« za celo okolico v Prečni. Prvi načelnik je Anton Lavrič, posestnik Loke 7. Odborniki pa so: Golob Janez, D. Straža, Somrak Jože, Kal. Pavšek Franc, Podgora, Vire Janez, Hudo, Pavšek Ivan, Cegelnica in J. Komlanc, kaplan. V nadzorstvu so: Šetina Franc, Prečna, Planinšek Jakob, D. Kamence in Šmidovnik Anton, župnik. — Hranilne vloge se obrestujejo kakor po vseh drugih denarnih zavodih. Kdor vloži pred božičem, se mu s prvim januarjem vloga že obrestuje. Posojila se bodo dala pod ugodnimi pogoji. Tako bo ta hranilnica, ki je najvarnejša, služila vsem v največjo korist. Zato pa vsi postanimo člani. Oglašiti se je pri g. kaplanu. Pri volitvah v oblastno skupščino bomo vsi volili Slovensko ljudsko stranko, ker edino ta je res še vzele delovala za vse, posebno še za nas kmete, z nesebično pridnostjo. Zahvaljujemo se dr. Kuloveu, našemu poslancu, za skrb, da nam je, ki smo bili po toli oškodovani, tako hitro in tako požrtvovalno prihitel na pomoč.

JEŽICA.

»Poplavili bomo v decembru Slovenijo z »Domovinoc« in v par letih bo Slovenija naša«, mi je pred dobrim mesecem zatirjeval nek gospod iz Žerjavovega tabora, ki je prišel tudi na Ježico z svojim zaupnikom po naslove vseh še nevernih Tomažov, da jih osreči z zastonskim blagom. »Tudi Ježica bo v par letih Vaša?«, sem ga rado vednež vpraševal. »Ježica mora biti prva, ki jo bomo spreobrnil«, mi je odgovoril napredni gospod. »Postati mora vzor demokratiskih postojank v ljubljanski okolici. Zato delamo tu čisto sistematično. Poglejte, tile ljudje bodo še vsi naši in pokazal mi je imenik zastonskih prejemnikov »Domovine« med katerimi sem videl največ

»klerikalcev«, skoro vse tukajšnje samostojne, socialiste in komuniste. Čestital sem gospodu na velikopoteznejšem načrtu in pripomnil, da pač rad verjamem, da bo z »Domovino« »spreobrnili« vse v imeniku navedene Ježance. Vsi se namreč še pre-dobro spominjajo zlatih časov, ki so bili, ko so imeli na vladi besedo ljudje iz »Domovinarskega« tabora. Zato se bodo s pomočjo zastojnske »Domovine« gotovo prvi spreobrnilo socialisti in komunisti, ki vedo, da so v tistih zlatih časih neposlušne ljudi kar sredi vasi brez kazni streljali n. pr. Fakina v Trbovljah. Za njimi se gotovo tudi samostojnim zelo toži po zlatih, svobode polnih časih. Saj so sami občutili, kako lepo je biti napaden in brez vsakega povoda do krvi tepen sredi Ježice od ljudi oblečenih v orjunske uniforme. G. cestni odbornik Peršin bo gotovo prvi, ki se bo »spreobrnili« in zajadral k zaščitnikom zlate svobode — Žerjavovcem. O »klerikalcih« pa sploh ni treba dvomiti. Ti so takoj, ko so prejeli prvo zastojnsko številko trumoma leteli k »Domovinarjem«. Srečni časi! Komaj bo tam za vse prostora. Zato pravijo, da bodo tudi vnaprej pošiljali najbolj vnete in zavedne vsako leto za par mesecev na počitnice. »Domovine« pa le še veliko pošiljate, rabimo kurjave in stelje, ker bo dolga zima.

KROPA.

V nedeljo, 5. t. m., je priredil naš »Orel« na Ljudskem odru Miklavžev večer. Dasi je bila prireditev bolj lokalnega značaja, je bila udeležba od strani okoličanov naravnost velika. Posebno veliko je bilo udeležencev iz Češnjice, Brezovice, dalje iz Rovt, Dobrave, Lipnice in celo iz Njivice, ki so s prireditve brez dvoma odnesli najlepše vtise. Želim, da v bodoče tudi okoličani prinesejo darila, da se tudi njih spomni sv. Miklavž ali Laket-brada. Orlovski odsek se vsem udeležnikom najtopleje zahvaljuje za tako obilen poset z zagotovilom, da bo prihodnji Miklavžev večer še bolj bogat in pester, kot letošnji. — Bog živi!

ŠMARTNO PRI LITIJI.

(Smrtna kosa.)

Dne 7. t. m. je umrla gđc. Pavla Brezovar iz znane Gregatove družine, sestra pred letom umrlega zlatomašnika Janeza Brezovar in Jerneja Brezovar, ki je bil profesor v Rusiji in je med vojno brez sledu izginil. Umrli je bila prva prednica Marijine družbe, kateri je ostala zvesta do smrti. — 11. t. m. pa smo pokopali Jožefa Verbajsa, cerkvenika pri podružni cerkvi v Vintarjevcu, brata umrlega zlatomašnika Antona Verbajsa. Bil je najstarejši mož v župniji — mož stare korenine — star je bil 95 let. Skoraj do smrti je z mladeniškim veseljem opravljal cerkveniško službo. Obema plačaj Bog njuno zvestobo!

IZ KAMNE GORICE.

Posameznim hišam je sledilo »Prosvetno društvo« ter se je na Marijin praznik slovesno posvetilo presv. Srcu našega Kralja in Zveličarja. Vsa slovesnost se je gniljivo izvršila v ljubko okrašenem domu. Udeležba velika. Vsi društveniki so

glasno molili posvečenje. Prireditelj je napravila najboljši vtis, privabila novih članov v društvo ter društvo samo bolj strnilo kakor v eno družino. Upamo, da bo Pokrovitelj, ki se mu je društvo posvetilo, rosil na društvo obilni blagoslov, da bo krepko delovalo ter društveni dom postavilo na trdnjšo podlago.

SORA PRI ŽIREH.

Dne 18. novembra je umrl občeznani in spoštovani posestnik g. France Seljak v starosti 78 let. Blagi pokojnik je bil oče 12 otrok, ki jih je vzgojil v krščanskem duhu. Eden izmed njih se je posvetil duhovskemu stanu. Kako je bil pokojnik od vseh ljudi ljubljen in spoštovan! Obilna udeležba pri pogrebu je to pričala. N. v. m. p.!

Iz zaslužnjene zemlje.

Fašistovski list »Battaglie Giuliane« je prinesel članek, v katerem grozi Slovence, da jim bodo fašisti požgali in razrušili domove, če bodo še govorili slovenski. Divjaštvo in barbarstvo italijanskih fašistov nima dna.

Odpuščanje slovenskih učiteljev. Za Božič bo zopet veliko slovenskih učiteljev odpuščenih samo zato, ker so Slovenci.

Poitalijančenje primorskih Slovencev hoče Italija pospešiti s tem, da nastavi v vsako večjo občino italijanskega zdravnika, živnozdravnika in celo vrsto občinskih tajnikov, ki vodijo matice, kar pri nas delajo župni uradi. Radi tega ima občina ogromne stroške, ki jih mora seveda plačevati ljudstvo.

Povečana Gorica. K mestni občini goriški so priključili sedaj tudi okoliške občine: Ločnik, Podgora, Solkan, Sempeter in Štandrež. Gorica je imela nad 28.000 prebivalcev, sedaj pa jih ima skoro 40.000.

Uspeh poslanca dr. Besednjaka. Ob zadnji povodnji se je poslanec dr. Besednjak zelo prizadeval dobiti vladno pomoč. Sedaj je vlada vendarle sklenila, da se bodo na državne stroške popravile vse javne zgradbe, vse občinske in okrajne ceste, ki so bile ob povodnji poškodovane.

Goriška je dobila svojega prefekta. Italijani so svojo državo razdelili na pokrajine, katerim načeljuje prefekt, po naše veliki župan. Dočim je Goriška do zadnjega časa spadala pod Videm, so sedaj ustanovili posebno goriško pokrajino s prefektom v Gorici. Za prefekta je imenovan dr. Cassini.

Po katoliškem svetu.

Bojkot-uspešno zdravilo za framasonsko kri. Gospodarski bojkot, ki so ga proglasili katoličani v Mehiki kot bojno sredstvo proti vladnim protikatoliškim zakonom, rodi velike sadove. Katoliki so se odpovedali tobaku, od katerega imajo vse države in tudi Mehika ogromne dohodke. Uspeh je bil ta, da največje mehikansko društvo, ki je vzelo od države tobak v zakup in mu načeljuje zagrizen framason,

danes — seveda radi nevarnosti za svoj žep — z vso odločnostjo podpira boj katoličanov za versko svobodo. Katoličani so nadalje sklenili, da ne bodo kupovali srečk državne loterije, in zgodilo se je, da je bilo prodanih srečk le za 50 tisoč pez (mehikanski denar), dočim je bilo treba državi samo za glavni dobiček izplačati 125 tisoč pez. — Mehikanska država je imela velike dohodke tudi od taks pri kinematografih. Ker katoličani vsled napovedanega bojkota ne obiskujejo več kinopredstav, je bila prisiljena vlada kinematografe popolnoma oprostiti vseh državnih taks, ker bi morali podjetniki drugače s predstavami prenehati vsled piclega obiska. — Cene pivu so padle za polovico in tudi sicer so se cene blagu ogromno znižale, vendar je eno največjih trgovskih podjetij v Mehiki iztržilo nekega dne le 4.5 peza (99 Din). Mehikanski izvoz je vsled bojkota silno padel, tudi uvoz se je zelo zmanjšal in kajpada vrednost denarja. Vlada je že dosedaj izgubila milijone in milijone. — Bojkot je izvrstno organiziran, ima dobro vodstvo in zaupnike po vsej državi, do zadnje vasi. Voditelji bojkota in njih zaupniki prepovedujejo in seveda tudi strogo nadzorujejo vsako kupovanje nepotrebnih in razkošnih predmetov; katoličani ne smejo obiskovati zabav, kinematografov, ne smejo kupovati srečk, ne smejo uporabljati lastnih avtomobilov (visok državni davek!) jedila morajo pripravljati le iz domačih proizvodov, obleko kupijo le, če spozna za to zaupnik bojkota kot nujno potrebno itd. Komaj je minilo par tednov katoliškega bojkota, že so prosili trgovci ministrskega predsednika Callesa in katoliške škofo, ne sklenejo mir. — Res, Mehika je v zadnjem času zgled, kakšen mora biti zaveden katoličan, resen opomin pa je ta nesrečna država tudi vsem tistim, malin in velikim, ki po mehikanskem zgledu poizkušajo na razne zvite in odkrite načine zanesti boj proti naši veri in Cerkvi tudi med verni slovenski narod.

Zadnji čas. Neizmerna je škoda, ki jo povzročajo veri, morali in — žepu pohujšljive kinematografske predstave. Zato bo treba napeti katoličanom vse sile, da se — sama na sebi koristna iznajdba obrne v pravi tir tako, da bo služila pravemu napredku a ne kot doslej največ — človeškimi slabostim. Zato mora vsak veren katoličan z veseljem pozdravljati, da je delniška družba »Leofilm« v Münchenu že nabavila in razširila film »Asiški prosjak«, ki dostojanstveno predstavlja in proslavlja življenje znamenitega svetnika sv. Frančiška.

Katoliško mišljenje in državne službe. Japonci so, kakor znano zelo pogumni ljudje, toda žal, še vedno zagrizeni nasprotniki katoliške vere, pogani. Pri nas pravijo, da se v diplomatski službi, pri vojaštvu in tudi sicer Slovenec težko ali sploh ne pririje do kakega višjega mesta, zato se nam čudno zdi, da sta pri verskozagrizenih japonskih budistih mogoča celo dva admiral-katolika, namreč Ujamamoto in Saito. Katoliško versko prepričanje in njim združena zvestoba in poštenost torej celo na Japonskem ni ovira za — najvišje državno službene mesto.

POVEST GORSKE FARE.

Župniku so se zašibila kolena. Sedaj je razumel vse. Od tu je izhajal torej zlobni duh v župniji, zato škola beseda o grabežljivem volku! Pastir sam je postal volk!

Župnik si je s rokami zakril obraz in jokal. Zakaj je baš njega zadela usoda, da je postal naslednik takega duhovnika.

Opoldne je moral iti župnik Brunner k nekemu bolniku. Spremljal ga je magister Janez, učitelj in cerkovnik pri Sv. Mihaelu. Pot ju je peljala gori k hiši Rabenhaus, ki je visela na pečinah med leskami in trnovo ograjo, kakor ptičje gnendo. Mati in otrok sta bila smrtno bolna. Mati je imela vročico, štiriletni fantek pa ošpice. Njegovo drobno telesce je gorelo kot ogenj, oči je imel vsled utrujenosti zaprte.

Oče je bil ves obupan. »Če bo fantek umrl, se bom ubil,« je zaklical in planil iz hiše.

»Moj ljubi magister,« je rekel župnik, »pjdite domov, ostal bom do noči pri bolnikoma. Tu je potrebno več kot samo beseda.«

In ostal je prav do pozne noči. Tolažil je jokajočo ženo in čakal na možev povratek.

Zvečer, ko je zašlo solnce, je ugasnil trepetajoči plamenček dečkovega življenja. Materi se je obrnilo na bolje.

Ko je videl oče pred seboj svojega ljubljence mrtvega, se je vrgel pred malega mrliča, ga objel in jokal kot otrok.

Župnik je hotel Rabenhaus tolažiti. Tedaj je planil kvišku kakor besen velikan in začel kleti kot pogan. »Molčite, ničesar nočem slišeti!« je kričal. »Vse je laž, kar govorite! Ni Boga, ne pravice, sicer bi mi smrt ne smela vzeti mojega dragega fantka, mojega edinega, mojega ljubljence...«

»Vi grešite,« je rekel župnik. »Samo Bog ve, zakaj je to tako odločil. Proti boljši previdnosti ne smemo godrnjati.«

»Bog! Bog!« je kričal Rabenhaus, »to je prazna beseda. Če je Bog, naj mi oživi mojega otroka! Zakaj ne stori tega, zakaj?«

Možve oči so gorele. Njegov obraz je bil spačen od besnosti. Zena je tiho jokala v svoji postelji. Župnik se je obrnil k Rabenhausu: »Mogoče je to prst božji, ki trka na vaše srce in vas opominja h kesu in k izpreobrnitvi,« je rekel resno.

Rabenhaus je bil eden izmed onih, ki niso izpolnili svojih verskih dolžnosti o Veliki noči. Razumel je pač župnikov opomin, a odgovoril je samo porogljivo: »Laž — vse je laž!«

»In smrt — je tudi to laž?« je rekel župnik in položil svojo roko na mrzlo otrokovo čelo.

Rabenhaus se je zganil. Umaknil se je pred župnikom v najtemnejši kot. Sedel je tam s temnim in grozečim obrazom.

Župnik je prižgal blagoslovljeno svečo, jo vtaknil v svečnik in postavil h glavič malega mrliča. Potem je začel moliti in je molil, dokler ni prišel ponj magister Janez. Z blagoslovom na ustnicah se je poslovil od hiše.

Tako težko mu je bilo v prsih, da bi se najraje izjokal. Oh, v njegovi župniji je živel človek, ki se je odtrgal od Boga in se javno bahal s svojim brezverstvom. Nič hujšega, nič obupnejšega ni za duhovnika kot tako odkritje. Duša, ki se odtrga od svetega občestva in je v nevarnosti, da se za večno izgubi.

Zunaj je zgrabil župnik svojega spremljevalca za roke. »Povedati mi morate, kaj je bilo z mojim

prednikom,« je silil v magistra. »Prav nič ne vem, kaj naj začnem —.«

»Zvedeti morate itak,« je odgovoril učitelj Janez. »In bolje je, da zveste od mene, kot od drugih, ki mečejo kamenje na ubogega duhovnika. Vse vam bom povedal.«

Počasi sta stopala navzdol v pomladni noči in veter je tulil. Kot srdit volk je podil pred seboj sive črede oblakov in le posamezne zvezdice so mu svetile.

V vrtnem koticu je bila ozka klop, zavarovana pred vetrom, nad katero se je bočil brsteči leskov grm. Tam sta sedla in magister Janez je začel pripovedovati:

»Župnik Gregor je bil vedno nekoliko čudaški, plah in zaprt vase, vedno sam in vedno pri svojih knjigah. Samota ga je ugonobila: začel je razgledovati in dvomiti. Često se je spozabil in prinesel v zakristijo knjigo kakega svobodomiselnega pisatelja in jo pustil tam. Če sem ga opozoril na to, je zardel kot deček in skril knjigo. Vedno pa je molčal. Šele ko so vstala v svetu različna mnenja o vatikanskem koncilu, ko se je začel boj in se je dvignila močna nasprotna stranka proti Rimu, tedaj je šel iz sebe in začel govoriti, kakor mu je narekovalo v srcu. Zavrgel je nauk o rpeževi nezmotljivosti in Brezmadežnem spočetju in se pripoznal kot navdušenega pristaša Döllingerjevega. Sanjal je o svobodni cerkvi brez verskih resnic in je čisto resno premišljeval o tem, da bi osnoval svobodnomiselno župnijo. Na kolenih sem ga rotil, naj opusti to misel. Polagoma so izzvenele njegove svobodnomiselnosti ideje tudi v pridigah. Nekdo je proslavljal človeško ljubezen kot najvišji ideal, drugič je začel pripovedovati Lessingovo bajko o treh pristanih... Tedaj sem planil od svojih orgel in strmel vanj — nato je nenadoma obmolknil in zapustil prižnico. Po opravi mi je stisnil v zakristiji roke in zastokal: »Janez, Janez — olje v svetilki pojema.« Tolažil sem ga: »Gospod župnik, molite za razsvetljenje, za moč, za sveti ogenj — in vse bo dobro.« A zmajal je z glavo in odgovoril: »Moj ljubi učitelj, tema je okoli mene! Luč je ugasnila.«

Vsi v vasi so mislili, da je bolan, tak je bil. Ni jedel, ni pil, ni govoril ter se v vsem čudno obnašal. Dušno pastirstvo je zanemarjal in komaj enkrat na mesec je stopil na prižnico. Luč je v resnici ugasnila. Sv. Mihael je bil pozabljen — Luciferjevo kraljestvo se je dvignilo...

»Moj Bog,« je zastokal župnik, »ali ni bilo nikogar tu, ki bi ga posvaril in dvignil? Ali ni imel nobenega prijatelja?«

»Nikogar ni poslušal. S svojimi sobraty v okolici že davno ni občeval. Hudo je bilo! Videl sem pač njegov grozni boj, a nisem mu mogel pomagati. Nihče mu ni mogel pomagati — samo Bog — ali on sam! Grozno je bilo. Ko je stopil pred oltar, je trepetal. Ko se je obrnil proti ljudem in razprostil roke, so mu stale solze v očeh... Najhujše je bilo vedno pri povzdigovanju. Stokal je in vzdihoval, da se je človeku smilil, in kar ni mogel naprej. Vedno znova je začenjal izgovarjati svete besede, njegovo telo je omahovalo, s prsti se je krčevito zagrebel v oltarni prt, dokler ni končno dvignil svete hostije...«

Polagoma so ljudje uvideli, da z njihovim župnikom ni vse v redu. Čudne govorice so šle skozi vas in nekoč so trdili, da so videli kri na njegovih rokah, ko je dvignil kelih... Obšla jih je groza in bali so se svojega lastnega župnika. Sam je čutil, da je izgubil zaupanje svoje župnije, sključen je hodil okoli, kot bi nosil skalo na svojem hrbtu. Izgibal se je ljudi in je cele dneve prebil v gorah. Večkrat sem ga potem srečal, in če sem ga vprašal, ali mu ni tu gori presamotno, je zmajal z glavo in mi stisnil roke. »Ne, Janez,« je rekel in nek žarek je zasijal v njegovih trdnih očeh, »v tej globoki samoti nisem maj-

Razno.

Cementne vreče. Neki ameriški list v eni zadnjih številki toži, koliko cementnih vreč gre tam vsako leto v izgubo, največ v malomarnosti. Vsako leto rabijo v Združenih državah 250 milijonov vreč za razpokošenje cementa. Od tega števila pa se jih vsako leto približno 65 milijonov izgubi. Trgovci, kateri cement razpokošajo, računajo za vsako vrečo deset centov, to je toliko kot 5 Din in pol, tako da na ta način v Ameriki vsako leto izgubijo okoli 6 milijonov 500 tisoč dolarjev ali po naše bi se to reklo, velikansko svoto 357 milijonov Din. Amerikane pristiavlja, da bi s tem denarjem lahko 211 milijonov ljudi dobili potrebne stvari. Radi verjamemo.

Zena s škrabmi. Neki berlinski zdravnik je pred nedavnim časom operiral žensko ter v njenem slemem drevesu našel 96 rzn škrob. Zenska je bila namreč hberka nekake goslarja ter vedno uživala divjajino, katero je njen oče ustrelil. Zrna, katere je z mesom povila, so se v slemem drevesu ustavila ter, kakor smeta trdi, niso povzročili nobenih težav. Zdravnik je škrbe le slučajno odkril pri operaciji, ki ni bila v nikakoli zvezi s slemim drevesom.

Radio. Francoski bodo napravili pri Parizu radio na brezlični braj, največjo in najmočnejšo na svetu. Slišali jo bodo v Evropi, Severni Afriki in v Zedinjenih državah. Počelja bo vse gledališne predstave v Parizu po svetu okoli.

»Vulkanizac.« Pred par tedni je bil v »Domoljubu« priobčen članek o največji motorni ladji sveta »Saturniac, 19. dec. bodo pa spustili v morje njeno prav tako veliko posestrimo, ki ji bo ime »Vulkanizac.«

Priden državni zbor. Ogrski državni zbor so pravkar poslali domov na politično, ravno po končani 600. seji. V teh 600 sejah je napravil ta državni zbor 156 novih postav, med temi 50 finančnih in davčnih. Danes plačujejo ogrski državljani 43 različnih davkov. Interpelacija je bilo stavljenih 524.

Petrolej iz premora. nemški profesor Bergius nov način, da bodo premog stiskali in dobili iz njega petrolej. Pa je nj treba, da bi bil to najbolj premog. In kar je še največ vredno, je to, da bo imel stisnjeni premog še vedno isto gorljivo moč, kakor če bi ne bil stisnjen.

hen in reven, tu zrastem v nebo. Tu stojim kot zmagovalc nad vsemi majhnimi ljudmi in radostno iztegujem roke svojemu Bogu nasproti... Tu odpade vse, kar je pbsvetnega, in temne misli molčijo.»

Zvečer, ko se je vrnil, je prižgal v vseh sobah svetiljke in tekal po hiši. To je bilo proslavljanje njegove zmage, zakaj trdno je bil prepričan, da bo njegova stranka na koncilu zmagala. Nekega dne pa je prišel škofov razglas, ki je ukazoval razglasitev verske resnice o nezmotljivosti. Tedaj so hipoma ugasmile luči v župnišču in župnik Gregor je stokajoč tekal po temnih prostorih. »Ne morem! Ne morem!« je kričal. Ljudje so pritekli in mislili, da je zblaznel. Ves teden se je bojeval tam s seboj. V nedeljo je stopil na prižnico, blede kot mrtič, s tresočimi se koleno. Papir je trepetal v njegovih rokah, kot bi vseboval njegovo smrtno obsodbo... S trudnim, ubitim glasom je začel brati, z glasom, kot bi prihajal iz čelu. Tedaj se je vzravnaval in zakričal s hripavim glasom v tihi prostor: »Laž je!... To ne sme biti!« Ljudje so preplašeni planili s svojih sedežev in bežali iz klopi.

»Bežite, le bežite!« je zaklical župnik Gregor.

»Nevreden sem, prokleti... Ne verujem tega, kar pridigam... nisem vreden, da bi še dalje stal pred oltarjem Gospodovim...«

Tiha blaznost je žarela v očeh odpadlega župnika, srdito je raztrgal škofov razglas in ga vrget na glave svojih poslušalcev. Nato je strgal s telesa tudi štolo in koretelj in ga vrget proč.

Tedaj je zadonel stoglasni krik po cerkvi. Ljudje so bežali. Može so se gnetli okoli župnika in mu prigovarjali. A pahnili jih je od sebe. »Proč!« je zaklical, »sedaj sem prost!...« To so bile njegove zadnje besede. Drugo jutro je izginil.

»Revež!« je rekel župnik. »In niste nikdar ničesar več zvedeli o njem?«

»Čez eno leto se je govorilo, da je v Švici pridigar svobodne cerkve. Toda slabo seme, ki ga je sejal, je pognalo in Rabenhans je eden njegovih najvnetejših učencev. Sedaj veste, gospod župnik, odkod izvira slab duh, ki je zapeljal srca pri Sv. Mihaelu.

Župnik je zavzdihnil in dvignil roke proti nebu. »Z ljubeznijo ga bom prisilil!« je rekel. »Umakniti se mora, in če me stane tudi življenje.«

Nato sta se moža ločila.

Kalorija. Zmeraj bemo, la ali oni premog ali ta ali ona hrana ima toliko in toliko kalorij. Kaj je to? Kalorija je tista moč ali toplota, ki segreje 1 liter vode za 1 stopinjo Celzija. 10 kalorij da torej 10 litrom toplota ene stopinje ali pa enemu litru toplota 10 stopen.

Letos je minulo 50 let, odkar ima Indija naslov cesar tvoj. Vsakokratni angleški kralj je indijski cesar. Prva indijska cesarica je bila kraljica Viktorija, ki je vladala 1837 do 1901.

To je denar! Nemčija mora plačati vsako leto 1220 milijonov mark Angličem, Francozom, nam itd. Kakšen denar je to, si lahko izračunaš, če pomisliš, da je vredna marka 13 Din in pol.

Meh za smeh.

»Hej, kaj pa počenjaš tam gori?« — Francek je bil na hruški in že je imel polne žepe. Pa prileti domači Finetelj ter se vspenja po drevesu, da bi Francka pograbil. Na pasje lajanje je prišel gospodar. Še enkrat zavpije: »Kaj pa počneš na moji hruški?« »O, nikar, prrrrosim, vašega Finetelna učim na zadnjih nogah stati.« —

Iz šole. Učitelj: »In kakšne dokaze imamo, da je v puščavah, n. pr. v Afriki nekoč stala voda?«

Učenec: »To, da divjaki še dandanes letajo okoli v plavalnih hlačah.

KLOBUKE

IN ČEPICE ZA MOŽE IN ZA FANTE,

COPATE za ŽENSKO

v najboljšem blagu in najnižjih cenah, dobite gotovo le v stari, dobroznani trgovini

Jos. Pok nasl. A. JAMNIK

V LJUBLJANI — STARI TRG št. 14.

Gospa: »Ne vem, kaj naj storim, dečko neče zdravila jemati.«

Zdravnik: »To je čisto enostavno: Vlijte zdravilo v kozarec ter fantu prepovejte iz njega piti.«

Zagovornik obtožencu: »Kajne, kako izvrstno sem vas zagovarjal, kakor bi bili moj lastni sin.«

Obtoženec: »Ali je ta tudi tak lump, kakršen sem jaz?«

Sodnik: »Ali imate kake olajševalne okoliščine pripomniti?«

Obtoženec: »Da, srajce, katere sem ukradel, so mi bile vse za dve številki premajhne.«

V umetniškem salonu. »Čemu pa stoji tu spodaj napis: študija.« — »Kaj, ali še tega ne razumeš? Ali ne veš, da zato, ker je treba študirati, preden veš, kaj slika predstavlja.«

ZOBNI ATELJE

Filip ogrič

ne sprejema strank do Novega leta.

Napačno razumela. Mož, prišedši domov nekoliko v ročkah: »Ti ženka, danes sem pa našel štiriperesno deteljico.« — Ona: »In seveda si takoj prisedel ter kot peti zraven onih pil.«

Samospoznanje. Slikar pred stojalom: »Zlomka vendar, da ne morem slamo naslikati tako, kakršno imam v glavi.«

Skupila jo je. Dama (v železniškem kupeju nekemu gospodu, ki je kadil): »V moji mladosti bi si nikdo ne bil drznil vpričo dame na železnici kaditi.« — Gospod: »Mogoče. Ali so v vaši mladosti že imeli železnico?«

Iz zagovora. Zagovornik: »Torej ste slišali, gospodje porotniki. Gospod državni pravdnik vzame neki nič in s tem obtožencu splete vrv.«

Nerodno. Na policijsko ravnateljstvo priteče neki mož: »Včeraj sem naznanil, da mi je bila ukradena ura, toda bila je pomota. Uro sem zgubil in se je že našla.« — Policijski komisar: »Obžalujem, tat je že v zaporu.«

Iz otroških ust. Stric Janko, ki je bil mornar in je rad žvečil tobak, je prišel na dopust. Mali Mirko ga ogleduje ter reče: »Stric, čemu pa čokolado vedno ven pluješ?«

Varčno. »Toda, da se še vedno vozite s tem predpotopnim vozom mesto z avtomobilom, tega ne razumem.«

Vidite, to je tako. Kadar je avtomobil zanič, ni za nobeno rabo več, kadar mi pa kljuse obnemore, pa še vedno lahko klobase naredim iz njega.«

Višek. »Veš ti, preljubi moj brat, jaz si vzamem takega za moža, ki bo imel vse dobre lastnosti, v vsakem oziru popoln; pri tem ostanem.« — Brat: »Ne, Micka, obsediš.«

Slabi časi. Zdravnik: »Vi preveč pijete, pa premalo jeste.« — Bolnik: »Ja, za oboje ne nese.«

Ena lekcija zadostuje. Oče (jezno): »Jaz vas bom učil mojo hčer poljubovati.« — Snubec: »Prepozni ste. Sem se že sam naučil.«

„ORIENT“ tovarna oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja je preselila

svoje prodajniške prostore

na Dunajsko cesto št. 14

(Mathianova hiša poleg trgovine Schneider & Verovšek) ter se priporoča cenjenemu občinstvu za blagohotno nadaljno naklonjenost.

Zagotavlja se najboljša postrežba in najnižje cene.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov Din.

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdnosti

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg ul. 6/L

Brerplačen pouk 15 letno jamstvo.

POZOR!

POZOR!

Manufakturna trgovina.

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno blago se kupi pri

Angeloslavu Hrastniku

LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

Zlatnike

kupuje in dobro plača F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ulica števil. 1.

Deteljno seme kupujemo po najvišji ceni. SEVER & KOMP., Ljubljana, — Gosposvetska cesta števil. 5 (poleg Figovca), ali pa Wolfova ulica števil. 12. 7625

Dva učenca za usojarsko obrt, iz poštene hiše — sprejme FRANC PENCA, Mokronog. 8298

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vendno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni. Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

Velika zaloga moškega in ženskega blaga

za spomladanske in letne obleke. Lepa izbira svetlih rut in šerp.

Krojači in šivilje, pišite po vsorec.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vls a vls hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovaške kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jednake shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.